

ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΗ

“Όπως είναι φυσικό, ή ανθρώπινη ζωή στην αδιάκοπη της πορεία φθείρεται και στενεύει. Είναι εύκολο να λέμε συνεχώς πώς ή ζωή κατάντησε μιὰ επανάληψη, μιὰ άνιαρή έναλλαγή τών ίδιων εικόνων, τών ίδιων καταστάσεων σε μιὰ ανακύκλωση κουραστική και καταθλιπτική. “Όμως πιό εύκολα, πολύ εύκολα βρίσκεται τó άντιφάρμακο, τó άντιστάθμισμα αυτής τής άφόρητης κατάντιας. Κι’ άς έξηγηθοϋμε.

Μιὰ κι’ ó άνθρωπος είναι δεμένος με τή ρουτίνα τής καθημερινής ένασχόλησης, ή φυγή του άπό τó περιβάλλο τουτο έπιβάλλεται έπιταχτική. Χρειάζεται ν’άλλάξη άέρα, να μετακινηθῆ. Πιό εύκολα τó καταφέρνει μ’ ένα ταξίδι, με μιὰ έκδρομή.

Κ’ είναι, στάλήθεια, σωτήριο τó σημερινό ρεϋμα τών τακτικών έκδρομών, τών έβδομαδιαίων έξορμήσεων στο ύπαιθρο. Ίδιαίτερα, με τήν ίδρυση ζωντανών φυσιολατρικών σωματείων κι’ άκόμα με τήν καθιέρωση συχνών έκδρομών άπό άλλα σωματεία, άθλητικά, πνευματικά, θρησκευτικά ή επαγγελματικά, τó πρόβλημα τής έξόδου στο ύπαιθρο έχει άπλουστευθῆ, έχει βρῆ τή λύση του.

Χρειάζεται, βέβαια, μιὰ πιό πλατειά

σταυροφορία σ’ αυτή τήν κατεύθυνση για να πεισθῆ ó άνθρωπος τής πόλης να έγκαταλείψη τó καβούκι του, τούς ίδιους στενόχωρους τοίχους του γραφείου, του σπιτιου ή τής λέσχης του και να βγῆ έξω στο ύπαιθρο, στο άνοιχτό περιβάλλο. Μά ή ούσία μένει πάντα μιὰ, άνάλλαχτη, σταθερή : Πώς αυτή ή μετακίνηση, πού συνεπάγεται γοργή έναλλαγή εικόνων, παραστάσεων και αίσθημάτων, πού προσφέρει ή έπαφή με τή φύση, ξεκουράζει τόν άνθρωπο, τόν ζωογονεί, τόν ήμερώνει. Δέν αισθάνεται πώς είναι ó ίδιος άνθρωπος σα βρεθῆ έξω στο φυσικό περιβάλλο. Είτε αυτό είναι άνοιχτός όρίζοντας, είτε άκρογιαλιά είτε πάλι βουνό και δάσος.

Θά ήθελα να έκθέσω σύντομα τούς στοχασμούς του ανθρώπου πού βγαίνει στο ύπαιθρο ή του φυσιολάτρη γενικά σα βρεθῆ άνάμεσα στο έπιβλητικό βασίλειο τής φυσικής δημιουργίας. Άναφέρουμε στις άνάριθμες έκδρομές πού έχουμε κάνει γυρίζοντας σχεδόν ολάκερη τήν Κύπρο άπ’ άκρη σ’ άκρη. Πόσες φορές δε μās χάδεψε τó κρϋο άγέρι στις ψηλές ραχοϋλες ή ή ήδονή του ίλιγγου δε μās κέντησε τήν ύπαρξη στο περήφανο μας άνέβασμα σε κορφές σχεδόν άπρόσιτες. ‘Ό εύγενικός Τρίπυλος με τούς άθάνατους κέδρους του, ή άγρια Μαδαρή ó άπότομος Γιαϊλάς, ή γυμνή Παπούτσα, ó άπροσπέλαστος Κόρνος και τά δεσποτικά Κιόνια δέχτηκαν πολλές φορές τήν βαθειά άνάσα τών όρειβατών, τά αισθήματα ίκανοποίησης και τ’ άναφωνήματα του θαυμασμου τους για τó σπάνιο θέαμα κάτω στην πεδιάδα, πέρα στο άπειρο του γαλανου πόντου ή στις μικρότερες κορφές όλόγυρα άπό τó ψηλό και προνομιακό παρατηρητήριο τών περήφανων καταχτητών τής δύσκολης βουνοκορφής.

“Άλλοτε πάλι στο διάβα άνάμεσα

ἀπ' τὰ βαθύσκια δάση πόσες φορές δὲν ἀντήχησαν εὐφρόσυνες οἱ φωνές καὶ τὰ εὐθυμα τραγούδια τοῦ φυσιολάτρη, ποὺ τὰ χαιρόταν καὶ τ'ἀφομοίωνε μὲ ἀπέραντη ἀγαλλίαση. Κ' εἶναι τούτη ἡ χαρὰ μεγάλη, ὅσο ἀληθινὴ καὶ μοναδική.

Ἄνάμεσα στὰ αἰωνόβια δέντρα καὶ στοὺς δασικούς θάμνους αἰσθάνεσαι τὸ μυστικὸ τῆς σιωπῆς τοῦ δάσους, χαίρεσαι, στοχάζεσαι, ἀφαιρεῖσαι, λυτρώνεσαι, κολυμπᾶς σὲ ἀτμόσφαιρες ἔξω ἀπ' τὴν πραγματικότητα, σὲ γαλήνιες εὐτυχισμένες σφαῖρες τῆς ἀνθρώπινης βίωσης, ἔξω ἀπ' τὸ διάστημα καὶ τὸ διάβα τοῦ χρόνου. Τέτοια ἀγαθὰ προσφέρει ἡ ἐπαφή μὲ τὴν αἰώνια, φυσικὴ ὁμορφιά, τὰ ἀγέραστα λουλούδια τῆς γήϊνης κατοικίας τοῦ ἀνθρώπου, τὰ δέντρα καὶ τὸ πράσινο.

Τὸ δάσος στὴν ψυχὴ μας κυριαρχεῖ βασικά κι' ὀλοκληρωτικά. Γιομίζει τὴ σκέψη μὲ τῆς χαρᾶς τὸ δῶρο, κινεῖ τὸν στοχασμὸ σ' ἀνώτερες σφαῖρες, φωτίζει τὴν ὥρα μὲ τὸ φυσικὸ θαῦμα τῆς θείας δημιουργίας ποὺ συντελεῖται ὀλόγουρα αἰῶνες κ' αἰῶνες τώρα, μὲ τὸν ἴδιο ρυθμὸ, κάτω ἀπ' τὸν ἴδιο σκληρὸ νόμο τῆς Φύσης. Κάποια ζωὴ δημιουργεῖται, κάποια ζωὴ πεθαίνει, κάποια ζωὴ γεννιέται. Κ' εἶναι τούτη ἡ στιγμή τόσο θεία, τόσο γιομάτη ἀπ' τὸ δέος τοῦ ἀνωτάτου ὄντος, ποὺ μὲ εὐλάβεια ἡ ἀνθρώπινη μικρὴ ὄντοτητα στὴν ἔκστασή της ἀναφωνεῖ: «Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα Σου, Κύριε!»

Τὴν πνευματικότητα, αἰσθητικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ, καὶ τὴ φυσιολατρικὴ διάθεση ποὺ προσφέρει ἡ ἐπαφή μὲ τὴ φύση καὶ τὸ δέντρο τὴν εἶχαν ἐκτιμήσει καὶ μελετήσῃ στὶς λεπτομέρειες οἱ Ἀρχαῖοι Ἕλληνες. «Τὸ κατὰ φύσιν ζῆν ἐστὶ κατ' ἀρετὴν ζῆν», ἦταν τὸ ἐπισφράγισμα τῶν σχετικῶν ἀντιλήψεων τῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων τῆς ἀρχαιότητος. Τὸ παγανιστικὸ καὶ ὠραιοπαθὲς πνεῦμα διοχετευμένο σὲ ἐξιδανικευμένη ἐκφραση στὰ ἔργα Τέχνης ἔδωσε ἀριστουργήματα κ' ἐνέπνευσε μὲ τὴν κλασ-

σικὴ του ἀξία καλλιτέχνες καὶ διανοούμενους ὄλων τῶν ἐποχῶν.

Τὰ κηρύγματα προσωπικοτήτων, ὅπως τοῦ Ταγκόρ, Γκάντι, Τολστόϊ, Ρουσσώ κλ. γιὰ ἐπιστροφή στὴ μάνα Φύση δικαιώνονται ἀπόλυτα. Ἡ μουσικὴ ἰδιοφυΐα τοῦ Μπετόβεν, ποὺ ἀντλοῦσε ἀπ' τὴ φύση τὴν ἔμπνευσή του, δῆλωνε μὲ πεποίθησι.

—“Ὅταν ἐπικοινωνῶ μὲ τὴ φύση, αἰσθάνομαι τὸ θεῖο πνεῦμα νὰ μὲ διαπερᾶ.

Πόσο ὀρθὴ κρίνεται σήμερα ἡ θεωρία τοῦ Ταίνε γιὰ τὴν ἐπίδραση γενικὰ τῆς φύσης στὴν καλλιτεχνικὴ δημιουργία καὶ ἰδιαίτερα ἡ συμβολὴ τῆς στὴν ἀξιολογὴ ἀνθισθ τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

Τέτοια ὑπερκόσμια σχέση δένει τὸν ἀνθρώπο ἄμεσα μὲ τὴ φύση καὶ τὸν φυσικὸ περίγυρό του, τὰ δάση καὶ τὰ δέντρα. Κ' εἶναι ἐπιταχτικὸ τὸ καθῆκο τοῦ κάθε ἀνθρώπου νάγκαλιάση καὶ νὰ προστατέψῃ μὲ στοργὴ καὶ θυσία, ἀκόμα, τοὺς ἀγαθοὺς αὐτοὺς παράγοντες τῆς δικῆς του εὐτυχίας καὶ προόδου.

Κάθε φροντίδα πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτὴ εἶναι μιὰ ἀνώτερη ἔνδειξη πνευματικοῦ περιεχομένου, μιὰ ἐκπλήρωση ὑποχρέωσης κατ' ἀνώτερη, θεία ἐπιταγή. Εἶναι μιὰ φιλανθρωπία, μιὰ καλὴ πράξι, χριστιανικὴ, καὶ μιὰ ἀνταπόδωση δικαιοσύνης στὰ ὅσα μᾶς δώρησε ὁ θεῖος Δημιουργός: Στὸν ἥλιο, στὰ βουνά, στὰ δάση, στὴ θάλασσα, σ' ὅλα κερὴ τὴ δικὴ μας ζωὴ καὶ ὑπαρξι!

ΙΑΚ. ΚΥΘΡΕΩΤΗΣ.